

Härjedalens kommun

Beslut för gymnasieskola med yrkes- och introduktionsprogram

efter tillsyn i Härjedalens gymnasium i Härjedalens
kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Härjedalens kommun att senast den **30 mars 2020** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Nedan redovisas förslag på åtgärder. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen konstaterar att Härjedalens kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande och stödjer elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen; Lgy 11, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att den samlade elevhälsan vid Härjedalens gymnasium, inklusive skolpsykolog, kan arbeta hälsofrämjande och förebyggande.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen konstaterar att Härjedalens kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4-7 §§ skollagen; Lgy 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att dokumentera slutsatserna av de analyser som gjorts i det systematiska kvalitetsarbetet och de skolförbättrande åtgärder som beslutats med anledning av dessa.

Bedömning

Tillsynen visar att det vid Härjedalens gymnasium saknas tillgång till psykologisk kompetens i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete. Vidare finns det brister i dokumentationen av skolans systematiska kvalitetsarbete. Slutsatserna av de analyser som gjorts i det systematiska kvalitetsarbetet och de skolförbättrande åtgärder som beslutats med anledning av dessa dokumenteras inte. För övriga områden som

granskats visar tillsynen ingenting annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande

Grundläggande förutsättningar för skolenheten

Skolinspektionen bedömer att det saknas tillgång till psykologisk kompetens i elevhälsans hälsofrämjande och förebyggande arbete vid Härjedalens gymnasium. Även om elevhälsan bedriver ett hälsofrämjande och förebyggande arbete har psykolog inte varit delaktigt i detta arbete.

Enligt skollagen ska elevhälsans arbete främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Elevhälsans verksamhet ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. De funktioner som ska finnas med i elevhälsans arbete är skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser.

Ett hälsofrämjande arbete syftar till att stärka elevernas fysiska, psykiska och sociala välbefinnande. Det består av insatser som tar tillvara och främjar sunda och friska beteenden, det ska vara inriktat på sådana skyddsfaktorer som ger eleverna möjlighet att möta påfrestningar av olika slag. I förarbetena till skollagen ges exempel på mer generellt inriktade uppgifter där elevhälsans medverkan är viktig. Det rör elevernas arbetsmiljö, skolans värdegrund, undervisningen om tobak, alkohol och andra droger och övrig livsstilsrelaterad ohälsa, jämställdhet samt sex- och samlevnadsundervisning. Elevhälsan har ett särskilt ansvar för att bevaka att skolan bidrar till att skapa goda och trygga uppväxtvillkor. Arbetet ska också vara förebyggande. Ett sådant arbete består av insatser som inriktas mot förhållanden, hos eleverna själva eller i den omgivande miljön, som identifierats som problematiska i den meningen att de antas kunna påverka elevernas utveckling och lärande negativt. Förhållandena kan beskrivas som riskfaktorer eller riskbeteenden. Arbetet är förebyggande på så sätt att insatserna är avsedda att minska (förebygga) konsekvenserna av förekommande riskfaktorer och riskbeteenden. (Prop. 2009/10:165. Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet. s 276)

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framgår att stora delar av elevhälsan vid Härjedalens gymnasium arbetar såväl förebyggande, hälsofrämjande som åtgärdande. Det framkommer dock bland annat av intervju med den tidigare skolpsykologen att denne inte har deltagit i elevhälsans gemensamma möten under höstterminen. Det framkommer vidare av intervju med kommunens elevhälsochef att ingen egen skolpsykolog nu finns i kommunen som kan delta i ett förebyggande eller hälsofrämjande arbete vid skolan, utan att kommunen anlitar psykolog på konsultbasis för utredningar. Detta medan rekrytering av ny skolpsykolog pågår. Elevhälsochefen uppger att ny skolpsykolog kan finnas på plats tidigast i februari 2020.

Eftersom verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns anledning att förelägga Härjedalens kommun att vidta åtgärder så att bristen avhjälps.

Styrning och utveckling av verksamheten

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i dokumentationen av Härjedalens gymnasiums systematiska kvalitetsarbete. Slutsatserna av de analyser som gjorts i det systematiska kvalitetsarbetet och de skolförbättrande åtgärder som beslutats med anledning av dessa har inte dokumenteras.

Enligt skollagen ansvarar rektorn för att det vid skolenheten bedrivs ett kvalitetsarbete som består i att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp, och utveckla utbildningen. Arbetet ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Arbetet ska också dokumenteras.

I Skolverkets allmänna råd med kommentarer om systematiskt kvalitetsarbete (SKOLFS 2012:98) framgår att dokumentationen av kvalitetsarbetet visar vad som behöver utvecklas, varför och på vilket sätt. Den behövs för att kunna följa kvalitetsutvecklingen över tid och se effekterna av ett utvecklingsarbete. På enhetsnivå är det rektorns ansvar att se till att det finns dokumentation som beskriver måluppfyllelsen, samt hur förutsättningar och arbetsprocesser påverkat resultaten. Det är också viktigt att dokumentationen innehåller personalens gemensamma analys av vilka utvecklingsinsatser som enheten behöver genomföra för att uppfylla de nationella målen.

Av intervjuer med elever, lärare, företrädare för elevhälsan och rektorn framgår det att rektorn inhämtar och sammanställer uppgifter om hur verksamheten utvecklas i förhållande till målen. Detta avser bland annat kvinnors och mäns resultat i olika kurser, resultat på nationella prov i relation till betygresultat, hur det går för elever på introduktionsprogram och vid APL, resultat från värdegrundsarbetet, andel elever med gymnasieexamen, genomsnittlig betygspoäng, mm. Lärare och företrädare för elevhälsan har medverkat i analysen av resultaten. Lärarna uppger exempelvis att de under slutet på vårterminen resonerat om elevgenomströmning och hur de kommunicerar resultat till eleverna. Rektorn har utifrån detta beslutat om utvecklingsåtgärder. Under innevarande läsår handlar utvecklingsåtgärderna bland annat just om betyg och bedömning, samt om hur lärarna kommunicerar bedömningar till eleverna.

Skolans dokumentation av kvalitetsarbetet består dock av den del av huvudmannens sammantagna kvalitetsredovisning för Nämnden för bildning, fritid och kultur som avser gymnasiet. Denna innehåller kortfattade beskrivningar av lärarbehörighet per program, genomsnittlig betygspoäng hos avgångselever, andel elever med examen från gymnasieskolan, samt andel elever med grundläggande behörighet till högskolestudier. Det framgår inte i den analys som finns i det dokumenterade kvalitetsarbetet vilka delar av analysen som omfattar undervisning eller trygghetsarbete just i gymnasieskolan.

Avsaknaden av dokumentation av kvalitetsarbetet riskerar att medföra att en gemensam bild av kvalitetsarbetets genomförande och målsättningar blir oklara, vilket är fallet vid Härjedalens gymnasium. Detta framgår av intervjuer med skolans lärare och rektor, där dessa har något olika bilder av hur kvalitetsarbetet genomförs, vad som ingår och vad som är prioriterat.

Eftersom verksamheten inte uppfyller författningarnas krav finns anledning att förelägga Härjedalens kommun att vidta åtgärder så att bristen avhjälps.

Områden där Skolinspektionen inte har funnit brister

Undervisning och lärande

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Härjedalens kommun uppfyller författningarnas krav inom undervisning och lärande.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Härjedalens kommun uppfyller författningarnas krav inom extra anpassningar och särskilt stöd.

Arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten)

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Härjedalens kommun uppfyller författningarnas krav inom arbetsplatsförlagt lärande, grundläggande behörighet och introduktionsprogram (om yrkesprogram och/eller introduktionsprogram finns vid skolenheten).

Bedömning och betygssättning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Härjedalens kommun uppfyller författningarnas krav inom bedömning och betygssättning.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att Härjedalens kommun uppfyller författningarnas krav inom trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling.

På Skolinspektionens vägnar

X Agnetha Burström

Beslutsfattare
Signerat av: Agnetha Burström

X Ulf Pantzare

Föredragande
Signerat av: Ulf Pantzare

I ärendets slutliga handläggning har även juristen Caroline Rönnegård och utredaren Mattias Ryd deltagit.

Allmänt om tillsynen:

Mer om Skolinspektionens tillsyn hittar du på www.skolinspektionen.se

Bilagor

Bilaga 1: Fakta om Härjedalens gymnasium

Fakta om Härjedalens gymnasium

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Härjedalens kommun under höstterminen 2019. Härjedalens gymnasium besöktes av Skolinspektionen mellan den 15 oktober 2019 och den 18 oktober 2019.

Härjedalens gymnasium ligger i centrala Sveg och har ca 250 elever. Skolan erbjuder sex nationella program, varav tre är yrkesförberedande. Skolan erbjuder även de fyra introduktionsprogrammen. Bland de nationella programmen är samhällsvetenskapsprogrammet störst med 46 elever och bland yrkesprogrammen fordons- och transportprogrammet med 37 elever. Övriga nationella program är naturvetenskapsprogrammet, ekonomiprogrammet, industritekniska programmet och handel- och administrationsprogrammet.

Måluppfyllelse

Kunskapsresultat

Andelen elever som fullföljt sin utbildning inom tre år har under de senaste fyra åren enligt huvudmannens uppgifter varierat mellan 25 procent och 47 procent. Andelen som uppnått grundläggande behörighet för högskolestudier har under samma period varierat mellan 19 procent och 26 procent. Avgångselevernans genomsnittliga betygspoäng har under de senaste tre åren varierat mellan 12,7 och 14,4. Detta kan jämföras med 14,6 poäng i riket enligt senast tillgänglig offentlig statistik.

Vid de nationella proven vårterminen 2019 fick 29 procent av eleverna provbetyget F i Matematik 1A, 52 procent fick provbetyget F i Matematik 2B, 39 procent fick provbetyget F i Matematik 2C. Provbetyget F för övriga nationella prov vårterminen 2019 framgår inte på grund av för få deltagande elever med det provbetyget.

Det är viktigt att komma ihåg att enstaka resultat får stor påverkan på procentsatser vid ett lågt elevantal. Procentsatser bör därför tolkas med försiktighet.

Trygghet och studiero

Skolenkäten är en del av Skolinspektionens regelbundna tillsyn. Enkäten används för att samla in synpunkter från elever och pedagogisk personal inför bedömningen av skolan. Enkäten, som besvarats av 73 procent av eleverna i årskurs 2 vårterminen 2019, visar att eleverna skattade tryggheten på skolan som 7,7 på en tiogradig skala. Värdet för samtliga deltagande skolenheter årskurs 2 vid samma tidpunkt låg på 8,2. För området studiero låg värdet på 6,0 på skolenheten jämfört med samma värde för samtliga deltagande skolenheter.

Enkätresultaten finns på webbplatsen <http://siris.skolverket.se> under fliken "Tillsyn".